

Katholieke Stichting voor Onderwijs te Oude-Tonge

## **Anti-pestprotocol**

Opgesteld op 9 april 2019

L.Heemskerk, directeur

Vastgesteld door het bevoegd gezag van SKO Oude-Tonge op 17 juni 2019

Instemming van de medezeggenschapsraad op 17 juni 2019

Dhr. A. Dullemond, voorzitter

Mw. E. van Reijen secretaris

## Inleiding

Pesten is een probleem, dat op basisscholen steeds meer aandacht krijgt. Een van de meest geciteerde definities van pesten is die van Salmivalli (2010): 'Pesten is een subtype van agressief gedrag, waarbij één (of meerdere) individu(en) bij herhaling een betrekkelijk machteloze ander aanvalt (aanvallen), vernedert (vernederen) en/of buitensluit(en).'

Er zijn drie basale kenmerken van pesten.

1. De dader heeft de bedoeling iemand leed te berokkenen (intentie)
2. Het pesten vindt herhaaldelijk en over een langere periode plaats (herhaling over tijd)
3. Er is een verschil in macht tussen de dader en slachtoffer (machtsverschil)

Er zijn verschillende vormen van pesten.

1. Fysiek pesten: slaan, schoppen, duwen, knijpen
2. Materieel pesten: spullen opeisen, afpakken of kapotmaken
3. Verbaal pesten: schelden, beledigen, belachelijk maken, dreigen
4. Sociaal pesten: roddelen, anderen aanzetten iemand buiten te sluiten
5. Racistisch pesten: schelden of opmerkingen over ras of huidskleur
6. Seksueel pesten: seksueel of seksueel getinte opmerkingen of gebaren
7. Cyberpesten; pesten zoals bij de punten 1 t/m 6, maar dan via elektronische middelen

De school heeft naast de lesgevende taak een zorgplicht ten aanzien van gezondheid en veiligheid van de leerlingen. Er wordt naar gestreefd de leerlingen een zo veilig mogelijke leer- en leefomgeving te bieden. Dit protocol helpt hierbij.

## Algemeen

Het protocol kent een vijfsporenaanpak. Het is voor alle groeperingen binnen de school, leerlingen, leerkracht, onderwijsondersteunend personeel en ouders duidelijk welke afspraken er zijn en waar men elkaar op kan aanspreken. Is er sprake van pesten in een groep, dan kan de directeur te allen tijde door de leraar betrokken worden bij het oplossen van deze problematiek. Bovendien kan de schoolverpleegkundige worden ingeschakeld.

Door het bevoegd gezag zijn contact- en vertrouwenspersonen benoemd.

In het protocol zijn afspraken opgenomen met betrekking tot

- 1 de groep
- 2 de pester
- 3 het slachtoffer
- 4 het team
- 5 de ouders
- 6 de informatie naar de ouders

### 1. Afspraken met betrekking tot de groep

- Aan het begin van het schooljaar worden de drie basale kenmerken van pesten besproken waardoor het verschil van plagen en pesten duidelijk wordt.
- De schoolregels worden besproken en onderschreven (soms letterlijk) door de leerlingen van de groep en in de klas gehangen.
- De schoolregels worden minimaal 3 á 4 keer per jaar opnieuw tijdens groeps gesprekken besproken.
- Het moet de leerlingen duidelijk zijn welke maatregelen de leraar neemt bij herhaald pestgedrag. Zie punt 2.

- De leerlingen krijgen inzicht in de verschillende rollen die in een peestsituatie voorkomen. Te weten de dader, het slachtoffer, de meeloper, aanmoediger, verdediger en buitenstaander.
- We stimuleren de verdedigers en de buitenstaanders een actieve rol te spelen bij het stoppen van het pestgedrag.
- Indien nodig kan met de gehele groep een training in sociale vaardigheden worden gevolgd.

## **2. Afspraken met betrekking tot de pester**

De school stelt grenzen aan wat wel en wat niet kan. Hiervoor zijn regels opgesteld, die dienen te worden nageleefd. (zie bijlage 2 Gedragsregels uit Sociaal Veiligheidsplan)

De schoolregels zijn:

- ik accepteer de ander en discrimineer niet
- ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen of roddelen
- ik blijf van een ander en zijn spullen af
- als iemand mij hindert, vraag ik hem daarmee te stoppen
- als dat niet helpt, vraag ik de leraar om hulp
- als er ruzie is, speel ik niet voor eigen rechter
- ik gebruik binnen en buiten de school geen geweld
- ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden

In de groepen 1 en 2 zijn de regels omgezet in een aantal voor jonge leerlingen te begrijpen pictogrammen. In de groepen 3 t/m 8 worden de regels op een gekleurd A3 vermeld en na bespreking hiervan worden deze door alle leerlingen onderschreven.

Indien iemand bij herhaling de regels niet naleeft, wordt door de leraar een sanctie opgelegd. De school c.q. de leraar dient daarbij wel de leerlingen inzicht te geven in het ontstane probleem en hun de ruimte en mogelijkheden te bieden om ander gedrag aan te leren.

Eventuele sancties zijn afhankelijk van het leerjaar, waarin de leerling zit. Bij incidenteel overtreden van de schoolregels kunnen de navolgende maatregelen worden genomen:

- in de pauze binnenblijven, onder toezicht
- nablijven
- berisping
- extra werk
- bespreken in de groep
- aan de kant staan op het schoolplein
- uitsluiten van activiteiten
- apart in de klas zetten
- herstellen van materiele schade

Bij herhaald overtreden van de schoolregels worden de ouders uitgenodigd. We trachten de oorzaken van het pestgedrag te achterhalen. Zo nodig maken we gebruik van de expertise van het samenwerkingsverband. De leraar probeert de pester inzicht te geven in zijn handelen.

## **3. Afspraken met betrekking tot het slachtoffer**

- De school tracht de leerling veiligheid te bieden, het is in dat kader van belang dat de leraar laat merken, dat hij aan de kant staat van het gepeste kind.
- De leraar laat de leerling vertellen over het gebeurde en laat hem proberen aan te geven, wat de gevoelens waren.
- Indien nodig wordt voorgesteld dat de leerling een training in sociale vaardigheden volgt

- de leraar helpt de verdedigers en de buitenstaanders door middel van voorlezen, rollenspellen en dergelijke positieve bijdrage te leveren aan het stoppen van het pesten.

#### **4. Afspraken met betrekking tot het team**

- Het protocol wordt door het gehele team gedragen en nageleefd.
- Het team neemt onvoorwaardelijk stelling tegen pesten.
- Gedrag dat met pesten te maken heeft wordt aangepakt in de vorm van sancties, die de desbetreffende leraar met de groep heeft afgesproken.
- Is de leerkracht niet direct aanwezig, dan wordt het pestgedrag door een andere leerkracht aangepakt.
- Pesterijen na schooltijd kunnen bespreekbaar worden gemaakt in de klas. Hierbij kan gedacht worden aan cyberpesten.

#### **5. Afspraken met betrekking tot de ouders**

- Ouder die zich zorgen maken over peestsituaties worden serieus genomen.
- Bij herhaald negatief gedrag van een leerling, zal de leraar dit aan de ouders kenbaar maken.
- De school zal, bij herhaald ongewenst gedrag, gesprekken hebben met de ouders van zowel het slachtoffer als de pester. Ouders worden gezien als partners bij het oplossen van het pestprobleem.
- Bij het negeren van het probleem door de ouders, zal getracht worden de ouders door middel van observaties te overtuigen van het negatieve gedrag van hun kind.
- Bij voortdurende ontkenning door de ouders meldt de directeur dit bij het bestuur.

#### **Informatie in de richting van de ouders**

De ouders worden op de hoogte gesteld van het pestbeleid door:

- een verwijzing in de schoolgids naar het pestprotocol
- indien gevraagd een exemplaar van het pestprotocol ter beschikking te stellen
- op ouderavonden melding te maken van dit pestprotocol waarbij tevens het verschil tussen plagen en pesten duidelijk wordt gemaakt

#### **Mannelijk en vrouwelijk**

Overall waar in de mannelijke vorm wordt geschreven, kan ook het vrouwelijke worden bedoeld.

#### **De schoolregels**

Ik vind dat iedereen zich binnen en buiten de school veilig moet kunnen voelen. Daarom houd ik me aan de volgende regels:

- 1. Ik accepteer de ander en discrimineer niet*
- 2. Ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen of roddelen*
- 3. Ik blijf van een ander en zijn spullen af*
- 4. Als iemand mij hindert, vraag ik hem daarmee te stoppen*
- 5. Als dat niet helpt, vraag ik de leerkracht om hulp*

*6. Als er ruzie is, speel ik niet voor eigen rechter*

*7. Ik gebruik binnen en buiten de school geen geweld*

*8 Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden.*

Wij, leerlingen van groep \_\_\_\_\_ van de Nobelaer onderschrijven deze regels en houden ons eraan.